

CONSILIUL
CONCURENȚEI
ROMÂNIA

GHID PRIVIND ACORDAREA AJUTORULUI DE MINIMIS

2017

Baza legală

Ajutoarele de minimis pot fi acordate în conformitate cu:

- Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (ajutoare de minimis “generale”);
- Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din TFUE ajutoarelor de minimis în sectorul producției agricole (ajutoare de minimis pentru agricultură);
- Regulamentul (UE) nr. 717/2014 privind aplicarea art. 107 și 108 din TFUE ajutoarelor de minimis în sectorul pescuitului și acvaculturii (ajutoare de minimis pentru pescuit și acvacultură);
- Regulamentul (UE) nr. 360/2012 privind aplicarea art. 107 și 108 din TFUE în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general (ajutoare de minimis pentru prestarea de servicii de interes economic general);
- OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/2006.

Prezentul Ghid tratează cu prioritate ajutoarele acordate în baza Regulamentului (UE) nr. 1407/2013.

Ce este ajutorul de stat?

Pentru a fi considerat **ajutor de stat**, sprijinul financiar acordat unei întreprinderi trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

- a) să fie acordat de stat sau din resurse de stat sau gestionate de stat*, inclusiv din resurse ale unităților administrativ teritoriale, indiferent de formă;
- b) să favorizeze anumite întreprinderi sau sectoare de producție (să fie selectiv);
- c) să distorsioneze sau să amenințe să distorsioneze concurența prin asigurarea unui avantaj economic întreprinderii beneficiare;
- d) să afecteze relațiile comerciale dintre statele membre ale Uniunii Europene.

** **De reținut !** Finanțările acordate din fondurile structurale ale Uniunii Europene, prin intermediul autorităților de management sunt considerate ajutoare de stat/de minimis, deoarece autoritățile naționale au putere discreționară "în ceea ce privește utilizarea acestor fonduri (ele fac selecția beneficiarilor).*

Noțiunile de “întreprindere” și “activitate economică”

Întreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare a acesteia și indiferent de existența unui scop lucrativ.

Activitate economică - orice activitate care constă în furnizarea de bunuri și servicii pe o piață, dacă există și alți operatori dispuși și capabili să furnizeze serviciul în cauză

- statutul entității în dreptul intern nu este determinant (de exemplu, o entitate care are statut de asociație sau fundație poate, cu toate acestea, să fie considerată ca fiind o întreprindere. Același lucru este valabil și în ceea ce privește o entitate care face parte, în mod oficial, din administrația publică. Singurul criteriu relevant este dacă aceasta desfășoară sau nu desfășoară o activitate economică);
- simplul fapt că o entitate nu urmărește un profit nu înseamnă neapărat că operațiunile sale nu sunt de natură economică.

Ce este ajutorul *de minimis*?

Ajutorul acordat unei întreprinderi unice*, limitat conform normelor Uniunii Europene la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu statele membre, în cursul exercițiului financiar în cauză și în cursul celor două exerciții financiare precedente.

* Întreprinderea unică este definită la secțiunea “Beneficiarii ajutorului de minimis”.

Domeniul de aplicare (1)

Se poate acorda în toate domeniile/sectoarele, cu următoarele excepții:

- piscicultură și acvacultură;
- producția primară a produselor agricole*;
- prelucrarea și comercializarea produselor agricole, în următoarele cazuri:
 - (i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;
 - (ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari.

* Produsele agricole sunt definite/enumerate în Anexa I la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Domeniul de aplicare (2)

- ajutoare destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte State Membre, respectiv ajutoare direct legate de cantitățile exportate, ajutoare destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;

De reținut ! Ajutorul de minimis acordat unei "ntreprinderi pentru finanțarea unui proiect "n urma căruia beneficiarul va exporta produsele rezultate nu este considerat, de regulă, ajutor pentru export.

Finanțarea participării unei "ntreprinderi la târguri și expoziții nu constituie ajutor pentru export.

- ajutoare condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate;
- ajutoarele pentru achiziționarea de vehicule care asigură transportul rutier de mărfuri acordate întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost.

Pragul de minimis (1)

Se aplică indiferent de forma ajutorului sau de obiectivul avut în vedere la acordarea acestuia și indiferent dacă este finanțat în întregime sau parțial din fonduri europene.

- Conform prevederilor **Regulamentului nr. 1407/2013**, *valoarea brută totală ("nainte de orice deducere de impozite și taxe)* a ajutoarelor *de minimis* acordate unei întreprinderi unice nu poate depăși echivalentul în lei a **200.000 de euro (respectiv 100.000 de euro)** pentru întreprinderile unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost), pe o perioadă de trei exerciții financiare consecutive, indiferent dacă ajutorul a fost acordat din surse naționale sau europene;
- Conform prevederilor **Regulamentului nr. 1408/2013**, valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate unei întreprinderi unice nu poate depăși echivalentul în lei a **15.000 de euro**, pe o perioadă de trei exerciții financiare consecutive, indiferent dacă ajutorul a fost acordat din surse naționale sau europene;
- Conform prevederilor **Regulamentului nr. 717/2014**, valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate unei întreprinderi unice nu poate depăși echivalentul în lei a **30.000 de euro**, pe o perioadă de trei exerciții financiare consecutive, indiferent dacă ajutorul a fost acordat din surse naționale sau europene;
- Conform prevederilor **Regulamentului nr. 360/2012**, valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate unei întreprinderi care prestează servicii de interes economic general nu poate depăși echivalentul în lei a **500.000 de euro**, pe o perioadă de trei exerciții financiare consecutive, indiferent dacă ajutorul a fost acordat

Pragul de *minimis* (2)

Prevederile privind pragul de minimis sunt similare în cazul tuturor regulamentelor menționate anterior.

- Dacă, prin acordarea unui nou ajutor de minimis, s-ar depăși plafonul relevant, atunci, potențialului beneficiar nu i se mai poate acorda nicio parte/fracțiune a respectivului ajutor nou.
- În cazul fuziunilor sau al achizițiilor, atunci când se stabilește dacă un nou ajutor de minimis acordat unei întreprinderi noi sau întreprinderii care face achiziția depășește plafonul relevant, se iau în considerare toate ajutoarele de minimis anterioare acordate tuturor întreprinderilor care fuzionează. Ajutoarele de minimis acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legal acordate.
- În cazul în care o întreprindere se împarte în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele de minimis acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care a beneficiat de acestea, și anume, în principiu, întreprinderii care preia activitățile pentru care au fost utilizate ajutoarele de minimis. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele de minimis se alocă proporțional pe baza valorii contabile a capitalului social al noilor întreprinderi la data la care separarea produce efecte.

Regula de cumul al ajutoarelor de *minimis* (1)

- se verifică anterior acordării ajutoarelor;
- se verifică în funcție de tipul activității pentru care se acordă ajutorul de minimis.

Exemplu: când o întreprindere care efectuează transport rutier de mărfuri în numele terților sau contra cost desfășoară și alte activități, pentru care se aplică plafonul de 200.000 de euro, în cazul întreprinderii respective se aplică plafonul de 200.000 de euro, echivalent în lei, **cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau distincția între costuri**, pentru a dovedi că suma de care beneficiază activitatea de transport rutier de mărfuri nu depășește echivalentul în lei a 100.000 de euro și că ajutoarele de minimis nu se folosesc pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri.

De reținut ! La verificarea regulii de cumul, furnizorul nu este obligat să verifice dacă întreprinderea beneficiară a ajutorului de minimis (sau celelalte întreprinderi din cadrul structurii întreprinderii unice, dacă este cazul) a primit ajutor de minimis din partea altui stat membru.

Regula de cumul a ajutoarelor de *minimis* (2)

	Regulamentul 1407/2013 (activități comerciale)	Regulamentul 1408/2013 (producție agricolă)	Regulamentul 717/2014 (pescuit și acvacultură)	Regulamentul 360/2012 (servicii de interes economic general)
	R1	R2	R3	R4
Prag de minimis	200.000 / 100.000	15.000	30.000	500.000
Calcul/întreprindere unică	DA	DA	DA	NU

APLICARE REGULĂ DE MINIMIS :

- ✚ $R1 + R2 + R3 \leq 200.000 / 100.000$ euro / 3 ani fiscali (per întreprindere unică);
- ✚ $R2 \leq 15.000$ euro / 3 ani fiscali (per întreprindere unică);
- ✚ $R3 \leq 30.000$ euro / 3 ani fiscali (per întreprindere unică);
- ✚ $R1 + R2 + R3 + R4 \leq 500.000$ euro / 3 ani fiscali (per întreprindere).

Regula de cumul a ajutoarelor *de minimis* (3)

Explicitarea tabelului:

Furnizorul/administratorul măsurii de ajutor va trebui să aibă în vedere că, în cazul în care o întreprindere derulează atât activități care intră în sfera de aplicare a Regulamentului nr. 1408/2013 sau/și a Regulamentului nr. 717/2014, cât și activități care intră în sfera de aplicare a reglementării generale, este necesară verificarea simultană a respectării a două praguri *de minimis*:

- partea care vizează sectorul agricol, respectiv al pescuitului/acvaculturii nu trebuie să beneficieze de un ajutor *de minimis* care să depășească pragurile *de minimis* menționate în reglementările specifice (15.000 euro/3 ani fiscali, în cazul agriculturii, respectiv 30.000 euro/3 ani fiscali, în cazul pescuitului și acvaculturii);
- alocarea *de minimis* însumată pentru întreaga întreprindere nu trebuie să depășească 200.000 euro/3 ani fiscali (100.000 euro în cazul întreprinderilor care desfășoară activități în domeniul transportului rutier de marfă în contul terților sau contra cost) - ajutor acordat în baza *Regulamentului (UE) nr. 1407/2014*.

Regula de cumul a ajutoarelor de *minimis* (4)

Explicarea tabelului:

De asemenea, furnizorul/administratorul măsurii de ajutor va trebui să aibă în vedere că, în cazul în care o întreprindere derulează atât activități care fac obiectul obligațiilor de prestare a unui serviciu de interes economic general (serviciu public), cât și activități care nu se încadrează în sfera acestor servicii, este necesară verificarea simultană a respectării a două praguri de minimis:

- partea care nu intră în sfera de acoperire a serviciului public nu trebuie să beneficieze de un ajutor de *minimis* care să depășească 200.000 euro/3 ani fiscali (100.000 euro în cazul întreprinderilor care desfășoară activități în domeniul transportului rutier de marfă în contul terților sau contra cost) - ajutor acordat în baza *Regulamentului (UE) nr. 1407/2014*;
- alocarea de *minimis* însumată pentru întreaga întreprindere nu trebuie să depășească 500.000 euro/3 ani fiscali - ajutor combinat acordat în baza *Regulamentului (UE) nr. 1407/2014* și a *Regulamentului (UE) nr. 360/2012*.

Exemplu de calcul

Enunț:

Întreprinderea A activează în domenii diverse. **Întreprinderea A** a mai beneficiat de următoarele ajutoare de minimis:

- Ajutoare de minimis în agricultură: N-2: 5.000 euro; N-1: 5.000 euro; N: 0 euro.
- Ajutoare de minimis în piscicultură: N-2: 20.000 euro; N-1: 0 euro; N: 5.000 euro.
- Ajutoare de minimis pentru alte activități comerciale: N-2: 50.000 euro; N-1: 50.000; N: 50.000 euro.

De ce ajutoare de minimis mai poate beneficia **întreprinderea A** în anul N?

Răspuns:

- ✚ **Întreprinderea A** a beneficiat de ajutoare de minimis în agricultură în valoare totală de $5.000 + 5.000 = 10.000$ euro – până la pragul de 15.000 euro, mai poate beneficia de **5.000 euro** pentru finanțarea activităților agricole.
- ✚ **Întreprinderea A** a beneficiat de ajutoare de minimis în piscicultură în valoare totală de $20.000 + 0 + 5.000 = 25.000$ euro – până la pragul de 30.000 euro, mai poate beneficia de **5.000 euro** pentru finanțarea activităților piscicole.
- ✚ **Întreprinderea A** a beneficiat de ajutoare de minimis de 10.000 euro pentru agricultură, 25.000 euro pentru piscicultură și de $50.000 + 50.000 + 50.000 = 150.000$ euro pentru alte activități comerciale. Total = 185.000 euro; până la pragul de 200.000 euro, mai poate beneficia de **15.000 euro** pentru alte activități comerciale (inclusiv de 5000 euro pentru agricultură sau de 5000 de euro pentru piscicultură și de o sumă cuprinsă între 5.000-10.000 de euro pentru alte activități comerciale, după caz).

Regula de cumul cu alte ajutoare de stat

Ajutoarele de minimis se pot cumula cu alte tipuri de ajutoare de stat destinate aceluiași costuri eligibile, doar în măsura în care un astfel de cumul nu duce la depășirea intensității maxime stabilită printr-un regulament sau o decizie a Comisiei Europene.

Exemplu de calcul

- **Enunț:** O întreprindere mare a primit, în anul 2015, un ajutor regional în valoare de 2 milioane euro pentru o investiție ale cărei costuri eligibile sunt de 4,2 milioane euro, realizată în regiunea de Dezvoltare Nord-Est. În anul 2017, aceeași întreprindere solicită un ajutor de minimis pentru aceleași costuri eligibile. Întreprinderea nu a beneficiat de niciun alt ajutor de minimis. Nu au fost acordate nici alte ajutoare regionale pentru aceleași costuri investiționale. Întrebare: Dat fiind faptul că intensitatea maxim admisibilă a ajutorului regional în Regiunea Nord-Est este de 50%, care este valoarea maximă a ajutorului de minimis de care poate beneficia întreprinderea pentru costurile investiționale deja finanțate prin ajutor de stat regional?
- **Răspuns:** Date fiind costurile eligibile asociate investiției și intensitatea maxim admisibilă în Regiunea Nord-Est, putem calcula valoarea maximă a ajutorului care poate fi acordată pentru proiectul de investiții respectiv: Valoare maximă ajutor = $50\% \times 4,2$ milioane euro = 2,1 milioane euro. Având în vedere faptul că, pentru acest proiect de investiții, întreprinderea a primit deja 2 milioane de euro sub forma ajutorului de stat regional, aceasta mai poate beneficia de ajutor de minimis doar pentru diferența dintre valoarea maximă a ajutorului regional asociată costurilor investiționale și valoarea efectiv plătită, respectiv $2,1 - 2 = 0,1$ milioane euro (valoare inferioară pragului de minimis de 200.000 de euro).

Ajutoare transparente (1)

- **Ajutoarele de *minimis* trebuie să fie transparente** (valoarea ajutorului să poată fi cunoscută sau determinată la momentul acordării acestuia).
- Sunt considerate **ajutoare de minimis transparente**:

- **granturile**

***Exemplu:** finanțarea nerambursabilă acordată pentru realizarea unei investiții*

- **subvențiile la dobândă**

***Exemplu:** Pentru un credit de 100.000 de lei, contractat pe o perioadă de 10 ani, cu o dobândă de 7%/an, o întreprindere va plăti o dobândă cumulată de 35.765,80 de lei. În cazul în care întreprinderea beneficiază de un ajutor de minimis sub forma subvenționării dobânzii cu 50%, valoarea ajutorului va fi de 17.882,90 de lei.*

Ajutoare transparente (2)

- **împrumuturile**, atunci când:
 - (i) beneficiarul nu este supus unei proceduri de insolvență;
 - (ii) împrumutul este garantat cu garanții reale care acoperă cel puțin 50% din împrumut, iar împrumutul este fie de 1.000.000 EUR (sau 500.000 EUR pentru întreprinderile care efectuează transport rutier de mărfuri) pe o perioadă de cinci ani, fie de 500.000 EUR (sau 250.000 EUR pentru întreprinderile care efectuează transport rutier de mărfuri) pe o perioadă de zece ani;
 - (iii) echivalentul subvenție brută a fost calculat pe baza ratei de referință aplicabile în momentul acordării grantului.

Ajutoare transparente (3)

- **garanțiile**, atunci când:
 - (i) beneficiarul nu este supus unei proceduri de insolvență;
 - (ii) împrumutul este garantat cu garanții reale care acoperă cel puțin 80 % din împrumut, iar suma garantată este de 1 500 000 EUR (sau 750 000 EUR pentru întreprinderile care efectuează transport rutier de mărfuri și durata garanției este de cinci ani, fie suma garantată este de 750 000 EUR (sau 375 000 EUR pentru întreprinderile care efectuează transport rutier de mărfuri) și durata garanției este de zece ani; echivalentul subvenției brută a fost calculat pe baza ratei de referință aplicabile în momentul acordării grantului;
 - (iii) echivalentul subvenției brută a fost calculat pe baza unei metodologii acceptate de Comisia Europeană.
 - ajutorul se determină ca diferență între prima de garantare în condiții de piață și prima de garantare efectivă, actualizată, dacă este cazul, cu rata de referință prevăzută în *Comunicarea CE privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont**, valabilă la momentul acordării contragaranției.
 - rata de baza pentru România (RO) comunicată de Comisia Europeană pe site-ul <http://www.ajutordestat.ro/?pag=135>, la care se adaugă o marjă de 100 de puncte de bază.

* Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 14/2008.

Ajutoare transparente (4)

Exemplu: Un start up contractează un credit în valoare de 500.000 euro, pe o perioadă de 30 de luni, este garantat de stat în proporție de 80%, pentru care plătește o primă de garantare de 2,3%. Prima de garantare în condiții de piață este de 3,8%

Valoarea garanției propuse pentru acordare	400.000
Perioada de valabilitate a garanției, luni:	30
Rata dobânzii de referință pentru RO, comunicată de CE și valabilă în luna în care se acordă garanția:	1,10%
Rata suplimentară:	1,00%
Rata de actualizare (de scontare):	2,10%
Prima de garantare de piață	3,80%
Prima de garantare efectivă	2,30%
Diferența dintre prime	1,50%

Nr crt	Anul	Soldul garanției, lei	Nr de luni din an	Diferența dintre prime	Coeficientul de actualizare	Ajutorul de minimis, lei
0	2017	400.000	3	1,50%	1,0000	1.500,00
1	2018	360.000	12	1,50%	0,9794	5.288,76
2	2019	200.000	12	1,50%	0,9593	2.877,90
3	2020	40.000	3	1,50%	0,9396	140,94
Total	-	-	30	-	-	9.807,60

Valoarea ajutorului de minimis este de 9.807,60 de lei, respectiv 2.132 de euro.

Ajutoare transparente (5)

- ajutoarele care constau în **măsuri de finanțare prin capital de risc** care iau forma unor investiții de capital sau cvasicapital sunt considerate ajutoare de minimis transparente dacă, pentru o întreprindere unică, capitalul furnizat nu depășește plafonul de minimis;
- ajutoarele sub forma **altor instrumente** sunt considerate ajutoare de minimis transparente dacă instrumentul respectiv prevede o limită maximă care să garanteze că nu se depășește plafonul de minimis;

Exemplu: acordarea de facilități fiscale (reduceri/scutiri de taxe, impozite, majorări de "întârziere etc.)

- *majorarea de capital social al unei "ntreprinderi din surse de stat*

Beneficiarii ajutorului *de minimis*

Orice întreprindere unică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare a acesteia și indiferent dacă este IMM sau întreprindere mare, poate beneficia de ajutor *de minimis*.

Întreprinderea unică include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- ✓ o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- ✓ o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- ✓ o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- ✓ o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire mai sus sunt considerate întreprinderi unice.

De reținut ! În situația în care două sau mai multe întreprinderi nu sunt legate între ele, dar sunt deținute de aceeași **autoritate publică**, acestea nu constituie o întreprindere unică.

În schimb, ele ar constitui o "întreprindere unică" dacă ar fi deținute de o **companie de stat**.

Totodată, dacă acestea ar fi legate prin intermediul unei/unor **persoane fizice**, nu reprezintă o întreprindere unică.

Ajutorul *de minimis*

- Poate fi acordat și întreprinderilor aflate în dificultate
- Este exceptat de la obligația de notificare la Comisia Europeană
- Se avizează de către Consiliul Concurenței înainte de punerea în aplicare a acestuia.

Etapele acordării ajutoarelor *de minimis* (1)

- *inițiere/elaborare/avizare măsuri de ajutor de minimis** -

1. Furnizorul trebuie să elaboreze o **analiză de oportunitate** privind instituirea unei măsuri de ajutor *de minimis*;
2. **Ajutorul *de minimis* se acordă în baza unui act normativ sau administrativ** care instituie un ajutor individual ad-hoc** (o alocare individuală în afara unei scheme) **sau în baza unei scheme de minimis** (instituie posibilitatea acordării mai multor alocări individuale):
 - în funcție de obiectivul avut în vedere, la instituirea unei măsuri de minimis, furnizorul/inițiatorul stabilește criteriile de eligibilitate (activități, beneficiari, proiecte, cheltuieli, etc.), criteriile de evaluare și selecție;
- 3.a) În cazul măsurilor **finanțate de la bugetul de stat**, acordate de către **autoritățile publice centrale**, acestea **vor fi supuse consultării membrilor** Consiliului Interministerial pentru aplicarea politicii din domeniul Ajutorului de Stat (**CIAS**);
 - ulterior, Ministerul Finanțelor Publice va iniția Memorandumul (cu excepția măsurilor finanțate din fonduri structurale) privind încadrarea măsurii în politicile economico-bugetare și financiare ale statului român, care va fi supus aprobării Guvernului;

* În conformitate cu prevederile OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Etapele acordării ajutoarelor de *minimis* (2)

- inițiere/elaborare/avizare măsuri de ajutor de *minimis* -

3.b) În cazul măsurilor acordate de către **autoritățile publice locale**

- dovada informării Instituției Prefectului și a Consiliului județean cu privire la intenția de a institui măsura;

4. **Furnizorul solicită Consiliului Concurenței emiterea avizului în baza art. 7 alin. (6) din OUG nr. 77/2014**

- la solicitarea de avizare, furnizorul va atasa: analiza de oportunitate, proiectul de măsură de minimis, copie după Memorandumul aprobat de Guvern / dovada informării Instituției Prefectului și a consiliului județean cu privire la intenția de a institui măsura de ajutor de minimis (după caz).

5. **Adoptarea și punerea în aplicare a actului normativ/administrativ prin care se instituie măsura de ajutor de minimis.**

Furnizorul:

- va informa Consiliul Concurenței cu privire la adoptarea actului normativ/administrativ*;
- va încărca măsura de ajutor în Registrul Ajutoarelor de Stat acordate în România (RegAS)** și va asigura publicarea acestei pe site-ul propriu.

* Conform prevederilor art. 17 din OUG. nr. 77/2014.

** Conform prevederilor art. 29 din Regulamentul privind Registrul ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 437/2016.

Etapele acordării ajutoarelor *de minimis* (3)

- implementare măsuri de ajutor *de minimis* -

- Potențialul beneficiar va depune cererea de acordare a unui ajutor *de minimis*, însoțită de o serie de documente și declarații, solicitate de furnizorul/administratorul măsurii, după caz;
- Furnizorul va acorda un ajutor *de minimis* numai după ce a verificat* că beneficiarul se încadrează în condițiile de eligibilitate stabilite, dintre care:
 - faptul că ajutorul *de minimis* acordat nu va finanța activități sau domenii exceptate de la finanțare în condițiile stabilite în schemă, (beneficiarul trebuie să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între costuri, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse din domeniul de aplicare al schemei nu beneficiază de ajutoare *de minimis*);
 - faptul că nu a fost subiectul unei decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau *de minimis*, emise de Comisia Europeană, Consiliul Concurenței sau de un furnizor de ajutor de stat / *de minimis* sau, în cazul în care a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta a fost deja executată și creanța integral recuperată;
 - structura întreprinderii unice din care face parte beneficiarul, inclusiv:
 - alte ajutoare de stat permise de beneficiar pentru aceleași costuri eligibile;
 - alte ajutoare de minimis permise de beneficiar în perioada de 3 exerciții financiare consecutive (anul curent și cei 2 ani fiscali anteriori);
 - pragul de minimis.

*Verificarea eligibilității se efectuează la data acordării ajutorului *de minimis* (data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului, în conformitate cu regulimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective).

Etapele acordării ajutoarelor de *minimis* (4)

- implementare măsuri de ajutor de *minimis* -

- În cazul în care întreprinderea NU este eligibilă să primească o alocare specifică în cadrul măsurii de ajutor de *minimis*, furnizorul/administratorul îi comunică în scris acest lucru.
- În cazul în care întreprinderea este eligibilă să primească o alocare specifică, în momentul acordării ajutorului de *minimis*, furnizorul informează beneficiarul, în scris, cu privire la caracterul de *minimis* al ajutorului și cuantumul acestuia, făcând referire expresă la Regulamentul de *minimis*.
- Întreprinderea încheie cu administratorul măsurii de ajutor de *minimis* un act de acordare a ajutorului (Contract de finanțare), care va conține elemente specifice ajutorului de stat, regăsite în textul măsurii de sprijin.
- Ajutorul de *minimis* va fi plătit conform prevederilor actului de acordare a ajutorului (Contractul de finanțare). Data plății ajutorului este data la care beneficiarul intră efectiv în posesia acestuia și poate fi diferită de data acordării. Ajutoarele care se acordă în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lor din momentul acordării.

Reguli privind monitorizarea și raportarea ajutorului *de minimis* (1)

- Raportarea și monitorizarea ajutoarelor *de minimis* se realizează în conformitate cu prevederile:
 - OUG nr. 77/2014;
 - Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007;
 - Regulamentului privind Registrul ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 437/2016.

Reguli privind monitorizarea și raportarea ajutorului *de minimis* (2)

- **Furnizorul de ajutor *de minimis* trebuie să păstreze evidența detaliată a ajutoarelor acordate în baza măsurii de sprijin, pe o durată de 10 ani, de la data la care ultima alocare specifică a fost acordată în baza măsurii.**
- **Beneficiarul ajutorului *de minimis* trebuie:**
 - **să păstreze, pentru o perioadă de minim 10 ani fiscali de la data acordării ultimei alocări specifice, toate documentele referitoare la ajutorul de minimis primit în cadrul schemei**
 - **să transmită furnizorului/administratorului acesteia sau Consiliului Concurenței, în termenele stabilite de aceștia, toate informațiile necesare pentru derularea procedurilor naționale și comunitare în domeniul ajutorului de stat.**

Reguli privind monitorizarea și raportarea ajutorului *de minimis* (3)

- Furnizorul are obligația de a transmite Consiliului Concurenței, în formatul și în termenul prevăzut de *Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat*, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor *de minimis* la nivel național.
- În cazul în care furnizorul nu are date definitive privind valoarea ajutorului *de minimis*, acesta va transmite valori estimative.
- Erorile constatate de furnizor și corecțiile legale, anulări, recalculări, recuperări, rambursări, se raportează până la 31 martie a anului următor anului de raportare.

Reguli privind recuperarea ajutorului de *minimis*

- Furnizorul are obligația de a supraveghea permanent ajutoarele *de minimis* acordate, aflate în derulare, și de a dispune măsurile care se impun în cazul încălcării condițiilor impuse prin măsura de sprijin sau prin legislația națională sau europeană aplicabilă la momentul respectiv.
- Furnizorul de ajutor *de minimis* dispune recuperarea ajutorului în cazul în care condițiile de acordare a ajutorului nu au fost respectate de beneficiar.
- Ajutorul *de minimis* care trebuie rambursat sau recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății acestuia, până la data recuperării sau a rambursării integrale. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită potrivit prevederilor *Regulamentului (UE) nr. 1589/2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din TFUE*.
- Deciziile furnizorului de recuperare a ajutorului *de minimis* se transmit Consiliului Concurenței, spre informare, în termen de 5 zile de la data adoptării.
- În cazul în care beneficiarul de ajutor nu rambursează integral ajutorul ilegal* sau ajutorul utilizat abuziv** (inclusiv dobânda aferentă), a cărui recuperare a fost dispusă prin decizie a Comisiei Europene, a furnizorilor de ajutor *de minimis* sau a Consiliului Concurenței, acesta nu mai poate primi niciun alt ajutor de stat sau de minimis până la îndeplinirea respectivei obligații (*Principiul Deggendorf*).

* Ajutor ilegal - ajutorul acordat fără respectarea procedurilor naționale și ale Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat;

Listă de verificare a respectării prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1407/2013

Prezenta listă de verificare (check list) nu este un document oficial. Deși poate constitui un instrument complementar util în vederea aplicării Regulamentului (UE) nr. 1407/2013, lista de verificare nu înlocuiește acest regulament, iar respectarea pe deplin a dispozițiilor regulamentului rămâne singura modalitate de a beneficia de exceptarea de la obligația de notificare pe care acesta o prevede.

Criteriu de verificare	Domeniu de aplicare a ajutoarelor de minimis (1) – <i>Sectoare exceptate</i>	Verificare îndeplinire criteriu (OK?)
Ajutorul <i>de minimis</i> <u>NU</u> se aplică:	<p>a) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului și acvaculturii, astfel cum sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr.1379/2013;</p> <p>b) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole;</p> <p>c) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării produselor agricole, în următoarele cazuri:</p> <p>(i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;</p> <p>(ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;</p>	✓

Criteriu de verificare	Domeniu de aplicare a ajutoarelor de minimis (2) – <i>Activități exceptate</i>	Verificare îndeplinire criteriu (OK?)
<p>Ajutorul de minimis <u>NU</u> se aplică:</p>	<p>d) ajutoarelor destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor direct legate de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;</p> <p>e) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate.</p> <p>f) ajutoarelor pentru achiziționarea de vehicule care asigură transportul rutier de mărfuri, acordate întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost.</p> <p><u>Notă:</u> În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele menționate la literale (a), (b) sau (c), cât și în unul sau mai multe sectoare sau domenii de activitate incluse în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1407/2013, acesta se aplică ajutoarelor acordate pentru aceste din urmă sectoare sau activități, cu condiția ca furnizorul să asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între costuri la nivelul beneficiarului, că activitățile desfășurate de acesta în sectoarele excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament nu beneficiază de ajutoare de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul nr. 1407/2013.</p>	✓

Criteriu de verificare	Domeniu de aplicare a ajutoarelor de minimis (3) - <i>Principiul Deggendorf</i>	Verificare îndeplinire criteriu (OK?)
Ajutorul <i>de minimis</i> NU se aplică:	<p>Schemelor de ajutoare care nu exclud în mod explicit plata unor ajutoare individuale în favoarea unei întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei Europene/Consiliului Concurenței/unui furnizor de ajutor de stat sau <i>de minimis</i>, prin care un ajutor este declarat ilegal/incompatibil.*</p> <hr/> <p>* În conformitate cu prevederile OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.20/2015, cu modificările ulterioare.</p>	✓

Criteriu de verificare	Domeniu de aplicare a ajutoarelor de minimis (4) – <i>Cumulul ajutoarelor de minimis</i>	Verificare îndeplinire criteriu (OK?)
Ajutorul <i>de minimis</i> NU se aplică:	<p>- dacă valoarea totală a ajutoarelor <i>de minimis</i> acordate întreprinderii unice* pe o perioadă de 3 exerciții financiare (2 exerciții financiare precedente și cel în curs), cumulată** cu valoarea alocării financiare, solicitată de un potențial beneficiar, depășește echivalentul în lei a 200.000 de euro*** (100.000 de euro în cazul întreprinderilor care activează în sectorul transportului rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost).</p> <p>* Definită la secțiunea “Beneficiarii ajutorului de minimis”.</p> <p>** Regula de cumul al ajutoarelor de minimis este detaliată la secțiunea cu același nume.</p> <p>*** Plafoanele menționate reprezintă sume brute, respectiv valorile înainte de deducerea impozitelor sau a taxelor. În cazul în care ajutorul este acordat sub altă formă decât cea a unui grant, valoarea ajutorului este egală cu echivalentul subvenție brută al ajutorului.</p>	✓

Criteriu de verificare	Domeniu de aplicare a ajutoarelor de minimis (5) – <i>Ajutoare transparente de minimis</i>	Verificare îndeplinire criteriu (OK?)
Ajutorul <i>de minimis</i> <u>NU</u> se aplică:	- dacă ajutoarele de minimis nu sunt transparente (nu este posibilă calcularea ex ante cu exactitate a echivalentului subvenție brută pentru ajutoare, fără a fi necesară efectuarea unei evaluări a riscurilor).	✓

Acest ghid este orientativ
și nu este menit să înlocuiască legislația incidentă în domeniu.

Piața Presei Libere nr.1, sector 1,
cod 013701, București

E-mail: office@consiliulconcurente.ro
www.consiliulconcurente.ro
www.ajutordestat.ro

Tel.: 021/318.11.98 sau 021/318.11.99
Fax: 021/318.49.08

